BIJ1

NIEUWE POLITIEK
VAN ECONOMISCHE
RECHTVAARDIGHEID
& RADICALE
GELIJKWAARDIGHEID

PARTIJPROGRAMMA 2017

ALLEMAAL ANDERS, MAAR TOCH GELIJK

Een gedeeld verlangen naar connectie, empathie, solidariteit, rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid. Met respect voor onze verschillen, maar met focus op wat ons bindt. Dat is BIJ1. Dat zijn onze leden, onze vrijwilligers, en dat zijn wij, kandidaat-Kamerleden voor de Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart 2017.

Vol trots en dankbaarheid voor het vertrouwen, de steun, de expertise en kritische feedback van een ieder die heeft bijgedragen aan het verwoorden van ons ideaal voor een rechtvaardiger en gelijkwaardiger Nederland , delen we op de volgende pagina's onze ideeën voor een samenleving waar allen die zich in Nederland bevinden in gelijke gevallen gelijk worden behandeld.

Waar discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, gender-identiteit, leeftijd of op welke grond dan ook, niet is toegestaan, en wij op onze overheid kunnen vertrouwen dat grondwettelijke recht uit te dragen in woord en daad.

Met dit programma in de hand, onze volledige toewijding en rotsvast vertrouwen in Nederland en elkaar trekt BIJ1 ten strijde tegen de huidige politiek vol moslimhaat, xenofobie, sekse-ongelijkheid, racisme, sociaal economische uitsluiting, genderdiscriminatie, verdeeldheid, uitsluiting en uitbuiting.

Het is 2017. Tijd voor een nieuwe politiek van gelijkwaardigheid.
Daarom BIJ1.

Namens het bestuur van BIJ1, Fatima Faïd, Brigitte Sins, Adil Akhechaa, Jens van Tricht, Ian van der Kooye, Phyllis Döll-Osei Ameyaw, Simone van Saarloos, Olave Basabose, Martijn Dekker, Juanita Hernández, Robert Witte, Gert-Jan van de Vaate, Marianella Leito, Jasper van der Veen, Annemieke Bakker, Anne-Ruth Wertheim, Glenn Helberg, Gloria Wekker en Anja Meulenbelt,

Sylvana Simons, Lijsttrekker BIJ1

NEDERLANDSE GRONDWET, ARTIKEL 1

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. (1983)

DE UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS, ARTIKEL 1

Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Ze zijn voorzien van verstand en geweten, en behoren zich tegen-over elkaar in een geest van broederschap te gedragen. (1948)

STEL JE EEN MAATSCHAPPIJ VOOR WAARIN MENSEN ZICH VRIJ, ONTSPANNEN EN VEILIG VOELEN. MENSEN WERKEN VOL VERTROUWEN SAMEN, ZORGEN VOOR ELKAAR.

JE ONTPLOOIT JE TALENTEN, IN WELKE OMGEVING JE OOK GEBOREN BENT. MENSEN BEOORDELEN JE OP WAT JE DOET, NIET OP HOE JE ERUIT ZIET.

MENSEN MET EEN BEPERKING WORDEN NIET GEREMD OM MEE TE DOEN, MAAR UITGENODIGD. WE GENIETEN VAN DIVERSITEIT EN RESPECTEREN ELKAAR.

Aan zo'n maatschappij kunnen we allemaal bijdragen. Maar de overheid moet ons helpen. Een overheid die staat voor gelijkwaardigheid. Die zuster- en broederschap aanmoedigt. Die onze vrijheden versterkt en niet inperkt. En die meehelpt een hechte, sterke samenleving te bouwen voor ons allemaal. Een overheid ook die nuchter is, maar meeleeft en zich in onze positie kan inleven. Die inziet dat de huidige welvaart niet gelijk is verdeeld. Die begrijpt dat welzijn op een eerste plaats komt. Dat de uitvoering en garantie van gelijke behandeling en gelijkwaardigheid zoals in de grondwet omschreven, het beginsel is van onze welvaart en ons welzijn.

Wij van BIJ1 zetten in op een politiek van radicale gelijkwaardigheid. Gelijke behandeling. Gelijke kansen op welvaart, gezondheid en persoonlijke ontplooiing. Een gelijkwaardige machtsverdeling. Emancipatie van vrouwen, mannen, ouderen, kinderen, minderheden en seksuele voorkeuren. Alleen zo kunnen we weer vooruitgang maken. Door een positieve spiraal in gang zetten.

HET GELIJKHEIDSBEGINSEL STAAT SINDS 1815 IN DE GRONDWET OMSCHREVEN.

Er is veel vooruitgang geboekt en Nederland loopt globaal voorop in welvaart. Maar als we het gelijkheidsprincipe niet blijven hanteren als basis voor verdere ontwikkeling van ons land en mensen, komt ons welzijn in het gedrang. Een integrale aanpak voor gelijkwaardigheid bestaat uit een weerbare en democratische rechtstaat, inclusiviteit, emancipatie en ontplooiing, gelijkwaardig samenleven en het tegengaan van racisme, uitsluiting en discriminatie voor alle groepen en individuen in de samenleving.

HOOFDSTUK 1

GELIJKWAARDIGHEID VOOR DE WET

Onze rechtstaat staat onder druk door de opkomst van anti-democratische politici in Nederland en daarbuiten. Ook partijen van het politieke midden springen te vaak in een autoritaire en minderhedenonvriendelijke reflex. Er zijn serieuze ingrepen nodig om de weerbaarheid van onze vrijheden te verhogen.

1 Belangrijke mensenrechtenverdragen krijgen rechtstreekse werking in Nederlands recht. Dit betreft in ieder geval het Kinderrechtenverdrag, het Vrouwenrechtenverdrag en het Verdrag voor Mensen met een Beperking.

2 Wij heffen Artikel 120 van de Grondwet op (het artikel verbiedt het toetsen van wetten aan de Grondwet); Nationaliteit, gender-identiteit en seksuele geaardheid worden toegevoegd aan Artikel 1 van de Grondwet.

3 De bestaande wetgeving aangaande smaad, laster en haat zaaien wordt streng nageleefd, ook ter bestrijding van 'fake news' en gevolgen hiervan.

4 Nationaliteit wordt toegevoegd als discriminatiegrond aan Artikel 137 van het Wetboek van Strafrecht.

5 Wij verhinderen dat politie en leger worden bemand door mensen met verregaand anti-rechtstatelijke meningen, in de eerste plaats door handhaving van bestaande regels aangaande discriminerende uitingen.

‘Strijden voor een solidaire en inclusieve samenleving en wereld. Waar vrijheid om te zijn wie je bent het hoogste goed is wat we hebben, altijd onvoorwaardelijk!’

FATIMA FAÏD
KANDIDAAT 2

BIJ1

HOOFDSTUK 2

GELIJKWAARDIGHEID IN BELEID

Teveel mensen voelen zich buitengesloten in Nederland. De overheid maakt onvoldoende ruimte voor de grote verscheidenheid in seksuele identiteit, afkomst en cultuur. Terwijl juist de overheid een centrale rol vervult bij het bevorderen van respect en omgang tussen bevolkingsgroepen. Met BIJ1 gooien we het roer radicaal om.

1. De bestaande wetten tegen discriminatie –zoals racisme- worden streng nageleefd en gehandhaafd.
2. De sekseregistratie wordt afgeschaft bij de burgerlijke stand (GBA).
3. De overheid maakt officiële excuses voor ons slavernijverleden en de koloniale bezettingen en er komt een ruimhartige genoegdoening voor slachtoffers van Nederlands oorlogsgeweld en mensen die zijn benadeeld als gevolg van de Indische Kwestie.
4. De vrijheid om een dubbele nationaliteit te hebben, blijft gehandhaafd.
5. Er komt een onafhankelijk onderzoek naar etnisch profileren bij de belastingdienst, politie, gemeenten, de FIOD en de inspectie SZW.
6. Kleding is vrij en wetten die discriminatie bevorderen, moeten worden geschrapt.
7. Alle vormen van religieus onderwijs, scholen en gebedshuizen worden volgens gelijke criteria beschermd.
8. Het recht op demonstratie wordt strikt nageleefd.
9. De rechtsongelijkheid van mensen met een beperking wordt tegengegaan.
10. De overheid respecteert het recht van Roma en Sinti om in woonwagens te wonen en staat ruimhartig tegenover het mogelijk maken en faciliteren van alternatieve woon- en samenlevingsvormen in het algemeen.
11. De 100% controle op Schiphol op vluchten uit Suriname, Caribisch Nederland, Curaçao, Aruba en Sint Maarten wordt afgeschaft.

HOOFDSTUK 3

GELIJKWAARDIGHEID IN ONTPLOOIING EN EMANCIPATIE

Er is nog een lange weg te gaan, voordat iedereen die zich in Nederland bevindt, zich volwaardig en vrij kan voelen. 'Glazen plafonds' en regels zitten ontplooiing in de weg. BIJ1 wil alle barrières voor emancipatie van vrouwen, mannen, gehandicapten, LHBTQIA (Lesbisch, homoseksuelen, bi-seksuelen, transgenders, queer, interseksuelen, anders-seksuelen) en etnische groepen wegnemen door actief beleid.

1 In 2022 is minimaal 40% van de top van overheid een vrouw en zijn overheidsorganen een weerspiegeling van de etnische diversiteit van de bevolking. Er komen quota voor bovengenoemde gemarginaliseerde groepen als bewindspersonen en overheidspersoneel. De overheid stelt bij al haar diensten diversiteitsmanagers aan, die o.a. toezien op strenger optreden tegen discriminatie, inclusief leeftijdsdiscriminatie en racisme, bij overheden en op de arbeidsmarkt. Overheidsdienaren die discrimineren krijgen een waarschuwing en worden na een tweede overtreding ontslagen.
Er is geen plek in defensie, politie, onderwijs en kinderopvang voor mensen met discriminerende gedragingen; er moet juist meer plek zijn voor vrouwen, LHBTQIA+'s en etnische minderheden.
De overheid hanteert het Diversity Rating System (DRS, Owen Venloo) voor bedrijven en organisaties waarmee het zaken doet.
2 Chronische zieken en ex-kanker patiënten worden niet uitgesloten op de arbeidsmarkt en in de maatschappij.
3 Wij pleiten voor strengere handhaving van de geldende regels voor het faciliteren van kolven en bidden op de werkvloer.
4 Ouderschapsverlof wordt werkelijk ouderschapsverlof, inclusief een gelijkwaardig vaderschapsverlof. Het verlof voor alle ouders binnen het gezin gaat naar een totaal van 4 maanden.
5 De universele kinderrechten verdienen al onze aandacht. Deze rechten beginnen bij geboorte en borgen het recht van het kind om te weten wie de biologische ouders zijn.
6 Elk kind heeft recht op sportieve en creatieve talentontwikkeling. Er komt een tegemoetkoming voor ouders die niet voldoende draagkrachtig zijn.
7 Voor sekswerkers wordt gewerkt aan veilige werkplekken, het bevorderen van de autonomie en respect voor hun privacy en anonimiteit.
8 Er komt een Nationaal Actieplan tegen Eenzaamheid onder ouderen. Mantelzorg voor ouderen en zorgbehoevenden wordt fiscaal beloond.

‘Op papier lijkt de emancipatie van de LHBTQIA+-er al bijna voltooid. Het hoge percentage zelfmoorden onder LHBTQIA+-jongeren geeft echter aan dat het in de praktijk anders ligt.’

ROBERT WITTE
KANDIDAAT 12

HOOFDSTUK 4

GELIJKWAARDIG SAMENLEVEN

Nederland is een saamhorig land met actieve, betrokken burgers. Te vaak worden gevoelens van verbinding alleen ervaren binnen de eigen groep. Dit leidt tot belediging op straat of op sociale media, maar ook tot een mindere kansen op goed werk voor gemarginaliseerde groepen. BIJ1 wil deze negatieve ontwikkelingen met de hoogste prioriteit keren.

1. Loonongelijkheid tussen mannen en vrouwen is in 2021 verleden tijd.
2. Het actief tegengaan van groepsbelediging en oproepen tot geweld op sociale media zoals Facebook, in de eerste plaats door convenanten met de platforms.
3. De overheid gaat haar recht (en plicht) om organisaties die structureel discrimineren, groepen beledigen en/of haat zaaien te verbieden weer gebruiken.
4. De strafrechtketen (Openbaar Ministerie, politie en gemeenten) krijgt meer expertise en middelen voor het bestrijden van discriminatie. Geweld tegen LHBTQIA+'s, etnische minderheden en vrouwen wordt beter geregistreerd en in kaart gebracht.
5. Mensen die discrimineren krijgen een Educatieve Maatregel Discriminatie opgelegd.
6. 1 Juli (Keti Koti) wordt een nationale feestdag, waarop we de afschaffing van slavernij in Nederland herdenken en vieren en de rode draad in onze gedeelde geschiedenis betekenis krijgt.
7. Zwarte Piet wordt afgeschaft in openbare ruimte en publieke media.
8. BIJ1 steunt het Regenboogakkoord voorstel 2017 van COC, waarin gesteld wordt dat LHBTQIA+ beter beschermd worden onder meer door verdere verplichting van voorlichting op scholen. Het regenboogakkoord maakt onderdeel uit van dit programma (per 7 Maart 2017 beschikbaar).
9. BIJ1 onderschrijft het Feministisch Manifest 2017 dat onderdeel uitmaakt van dit programma (zie bijlage).

HOOFDSTUK 5
GELIJKWAARDIG ONDERWIJS

Kwalitatief onderwijs is cruciaal, naarmate we een grotere kennis economie en maatschappij worden. Ons onderwijs is internationaal hoog aangeschreven. Toch zijn er nog teveel drempels om iedereen mee te laten doen en op het niveau dat past. Hoger onderwijs moet aantrekkelijk en laagdrempelig zijn en dat uitnodigt tot verder leren en studeren. Aangepast onderwijs moet toegankelijk zijn. En cultuur, afkomst of eenzijdige toets-resultaten mogen verder leren niet in de weg staan. Een leven lang leren, betekent een leven lang ontwikkeling.

1. Het sociaal leenstelsel verdwijnt, herinvoering van de basisbeurs.
2. Jongvolwassenen van 18-25 jaar krijgen het recht op een maatschappelijke stage van maximaal 6 maanden in de zorg, maatschappelijke organisaties of bij de overheid.
3. We gaan de toets-tirannie tegen, door het leerling volgsysteem realistischer en efficiënter toe te passen. Advies voor vervolg-onderwijs wordt gebaseerd op een combinatie van toetsscore, en advies van en gesprekken met onderwijzers en ouders.
4. Meer aandacht in curriculum voor sociale vaardigheden en weerbaarheid.
5. Op alle niveaus wordt het mogelijk door te stromen naar een volgende opleiding. De aansluiting van mbo naar hbo wordt verbeterd.
6. Leerplichtambtenaren krijgen doorzettingsmacht om kinderen met een beperking op scholen te plaatsen. Er komt extra budget voor steunleraren voor kinderen die meer aandacht verdienen.
7. Besturen en raden van toezicht van Hoger Onderwijsinstellingen en middelbare scholen worden gedemocratiseerd en ook hier geldt de diversiteitsquota.
8. Er komt een wettelijke taak voor scholen om intercultureel kennis tussen leerlingen te bevorderen en organiseren, d.m.v. curriculum zoals migratiegeschiedenis in het onderwijs. De overheid stimuleert een ‘kleurrijk’ perspectief in de media, scholen en geschiedschrijving. De rijke schakering van onze maatschappij is overal zichtbaar. Mensenrechten en de rechtstaat krijgen veel meer aandacht in het onderwijs.
9. Er komt een nationaal actieplan digitaal onderwijs, waarin de overheid vooral een best practice diffusion-rol zal hebben, of de plicht voor 2021 een digitale leeromgeving te hebben.
10. Er komt ondersteuning van initiatieven richting persoonlijker leren, mede door digitale oplossingen.

‘Waarom onderwijs cruciaal is voor de huidige samenleving en toekomst? Kennis is macht, delen is kracht.’

PHYLLIS DÖLL-OSEI AMEYAW
KANDIDAAT 7

BIJ1

HOOFDSTUK 6

GELIJKWAARDIGE ZORG

De Nederlandse gezondheidszorg is van hoge kwaliteit, maar is duur. Door de nodige vereiste investeringen in de sector, de vergrijzing en een grotere vraag naar zorg, services en gezondheidsproducten, zal de zorg een aanzienlijk deel van onze kosten zijn. Wij willen een gelijkwaardige, betaalbare en goede zorg voor iedereen.

1 Er komt een nationaal zorgfonds.
2 Elke burger heeft het recht om zelf te kiezen voor de beste zorg. Dat betekent geen onderscheid in naturazorgverzekering en restitutiezorgverzekering.
3 De kwaliteitscriteria voor verzorgingstehuizen moeten omhoog en beter gefaciliteerd worden.
4 De invloed en lobbykracht van de grote farmaceutische bedrijven en patenthouders op de zorg wordt teruggedrongen.
5 Investeren in toegankelijkheid en kwaliteit van de GGZ. Er komt een nieuw plan van aanpak maatschappelijke opvang, waardoor dak- en thuislozen niet meer op straat slapen en een gezonde mix krijgen van wonen, zorg en dagbesteding, gefinancierd door de Rijksoverheid, de centrumgemeenten, zorgverzekeraars en woningcorporaties. Er wordt gewerkt aan meer veiligheid van LHBTQIA+-ers en andere specifieke doelgroepen in de GGZ, thuiszorg en ouderenzorg.
6 Tegen een verplicht quotum voor het doorverwijzen naar de medisch-specialistische zorg. Huisartsen worden betaald per patiënt.
7 BIJ1 pleit voor cultuur sensitieve zorg.

HOOFDSTUK 7

GELIJKWAARDIG IN SOCIALE ZEKERHEID

Mensen die hulp nodig hebben, blijven daar te vaak van verstoken. De overheid is hard en bureaucratisch geworden. BIJ1 kiest voor meer solidariteit. De gelijkwaardigheid van mensen betekent natuurlijk ook economische gelijkwaardigheid. Anno 2017 is de ongelijkheid in Nederland te groot. De kans op welvaart is niet gelijk verdeeld. Dit tast onze saamhorigheid, veiligheid en onze waardigheid aan. BIJ1 kiest daarom consequent voor gelijkere kansen en gelijkere uitkomsten.

1. Iedereen heeft recht op voldoende financiële middelen om een menswaardig bestaan te kunnen leiden. We schaffen de tegenprestatie in de bijstand af.
2. In samenhang met aanpassing van fiscale faciliteiten komt er voor zzp'ers een verplichte collectieve basisvoorziening voor arbeidsongeschiktheid, zo laag mogelijk kosten. Flexwerkers en zzp'ers kunnen gemakkelijker voor hun pensioen sparen door toegang tot collectieve pensioenregelingen.
3. Remigranten die terugkeren Nederland hebben net als alle andere Nederlanders altijd recht op een AOW. Remigranten die terugkeren naar eigen land hebben met terugwerkende kracht altijd recht op gespaard AOW.
4. De Schuldhulpverlening krijgt een flinke kwaliteitsimpuls, gericht op preventie. Saneringsprocedures worden vergemakkelijkt en tussenkomst van de rechter beperkt. Gemeenten houden zich aan op te stellen landelijke richtlijnen.
5. Strengere regelgeving voor deurwaarders en incassobureaus. Er komt een code of conduct voor deze beroepsgroep. Voorlichting voor burgers.
6. De overheid doet bij voorkeur zaken met bedrijven die ITS keurmerk dragen. De Integrale Toegankelijkheidsstandaard wordt gehanteerd door bedrijven om de toegankelijkheid voor fysiek beperkten te vergroten.

‘Feminisme heeft mannen nodig voor een betere wereld en mannen hebben feminisme nodig voor een beter leven.’

JENS VAN TRICHT
KANDIDAAT 5

HOOFDSTUK 8

GELIJKWAARDIG WONEN

Wie het in Nederland niet breed heeft moet vaak te lang wachten op een passende woning, en betaalt vaak een te hoge huur. Het gebrek aan betaalbare woningen is ook een excuus voor kritiek op vluchtelingen en minderheden. BIJ1 wil dat iedereen in Nederland prettig, betaalbaar en veilig woont.

1. Het Rijk stelt, in samenspraak met woningcorporaties, een investeringsagenda op voor het realiseren van meer betaalbare sociale huurwoningen. Waar de nood het hoogst is, kunnen kleinere en tijdelijke woningen worden neergezet.
2. Collectieve woon- en samenlevingsvormen worden gestimuleerd en in ieder geval nooit tegengewerkt door de overheid.
3. De verhuurdersheffing wordt afgeschaft.
4. Een Autoriteit Woningcorporaties benoemt de leden van de Raden van Toezicht van woningcorporaties.
5. Het kraakverbod wordt opgeheven.
6. Er komt meer groen en recreatie mogelijkheden in wijken, met een betere balans tussen woon en recreatie.

‘De wereld verandert en Nederland verandert mee. Hoewel sommige politici angstvallig proberen de klok terug te zetten, werkt BIJ1 hoopvol aan een gezamenlijke toekomst.’

IAN VAN DER KOOYE
KANDIDAAT 6

HOOFDSTUK 9

GELIJKWAARDIGHEID VOOR MILIEU EN KLIMAAT

Het gaat niet goed met onze planeet en onze directe leefomgeving. Het aantal doden door het verkeer is vele malen hoger dan het aantal doden in het verkeer. Klimaatverandering bedreigt onze beschaving. Te vaak gedragen mensen zich onverschillig naar ander leven op deze planeet.

1. We doen alles wat nodig is om aan de verplichtingen van het Klimaat-verdag van Parijs te voldoen; om te beginnen gaan de kolencentrales dicht en wordt investeren in duurzame energie door consument en bedrijfsleven gestimuleerd. Er komt universeel statiegeld op blikjes en plastic flesjes, zodat zwerfafval vermindert.
2. Alle nieuw gebouwde huizen en kantoren zijn vanaf 2021 energieneutraal.
3. Er is geen netto CO2-uitstoot meer in 2050.
4. Wij faciliteren strengere normen over biodiversiteit bij landgebruik. Er komt een belasting voor conversie open land naar bouwland.
5. De overheid koopt in 2021 alleen nog duurzaam in, wat in ieder geval altijd het strengste keurmerk is qua milieu en behandeling van arbeiders.
6. In Groningen wordt de gaswinning beperkt tot het niveau dat nodig is om de overlast voor omwonenden in toom te houden (maximaal 21 miljard m^3 gas/jaar).
7. Recycling en afvalscheiding worden de norm bij overheid en bedrijfsleven, ook in de context van de beweging naar een circulaire economie.
8. Multinationals die in het buitenland het milieu beschadigen worden aansprakelijk gesteld. Bedrijven die bijdragen aan de kaalslag van ontwikkelingslanden worden ‘named and shamed’.
9. Groene technologie wordt speerpunt in het innovatiebeleid en het stimuleren van greentech clusters.
10. Weidegang voor koeien en voldoende buitenruimte voor varkens en pluimvee worden wettelijk verankerd. Megastallen en subsidies aan de bio-industrie worden uitgefaseerd. Voedingsmonopolie posities worden geëvalueerd en gereguleerd. Er komen wettelijke normen voor het maximale gehalte aan zout/suiker in producten als convenanten niet tot een gezonder productaanbod leiden.
11. Dierproeven worden gefaseerd uitgeschakeld, beginnend met zoogdieren.

HOOFDSTUK 10

GELIJKWAARDIGHEID IN WELVAART

De inkomensverdeling raakt de kern van gelijkwaardigheid. In Nederland is de inkomensverdeling voor Westerse begrippen gemiddeld, maar de vermogensongelijkheid is erg groot. Teveel kinderen groeien op in armoede, een armoede die generaties lang een val kan zijn. Meer volwassenen leven in armoede. En financiële armoede wordt mentale armoede als mensen leven om te werken. BIJ1 kiest voor een veel gelijkere inkomens- en welzijnsverdeling.

1. Bruto Nationaal Welzijn wordt de doelstelling van het overheidsbeleid.
2. Beschikbaar werk moet eerlijker verdeeld worden, mogelijk door de verkorting van de standaard werkweek.
3. Het openbaar vervoer per spoor (ook trams) wordt niet verder geprivatiseerd.
4. Watervoorziening is een overheidstaak.
5. We streven naar een circulaire economie met spreiding van macht/welvaart.
6. Coöperatieve samenwerking- en ondernemingsvormen (ZZP'ers, start-ups etc.) worden gestimuleerd.
7. Robotisering, nanotechnologie vereisen verregaande sociale innovatie. De overheid moet daar een proactieve, begeleidende en interactieve rol in spelen.
8. Belastingheffing wordt verschoven van arbeid naar kapitaal.
9. Lagere inkomens profiteren van een hogere arbeidskorting en een inkomensafhankelijke combinatiekorting.
10. Bankieren voor de consument wordt gescheiden van risicovol zakenbankieren.
11. Innovatieve starters worden gestimuleerd met overheidsgaranties en vermindering van regel- en administratieve lasten.

HOOFDSTUK 11

GELIJKWAARDIGHEID & VEILIGHEID

De wereld wordt in snel tempo onzekerder. Terrorisme houdt veel mensen bezig, waarbij democratische beginselen in meer en meer landen op de proef worden gesteld. Onze zelfverdediging, ook in Europees verband, is niet tegen alle risico's opgewassen. De overheid verkwanselt daarbij miljarden aan het JSF-project. BIJ1 kiest voor verdediging en hogere drempels voor internationale inzet.
De overheid behandelt de burgers te vaak met wantrouwen en strengheid; dit roer moet radicaal om. In Nederland is gelijke toegang tot het recht niet meer vanzelfsprekend. De gang naar de rechter is voor veel mensen te duur geworden. De politie gebruikt te vaak excessief geweld en beperkt het recht op demonstratie. BIJ1 kiest voor gelijke toegang tot het recht en een ingetogen gebruik van het geweldsmonopolie van de overheid.

1. De overheid streeft naar regelgeving en dienstverlening die voor elke Nederlander toegankelijk en begrijpelijk is, ongeacht sociaal economische klasse, opleidingsniveau, analfabetisme etc.
2. Er komt een verbod op gevaarlijke arrestatietechnieken en vergrote aandacht voor verantwoorde geweldstoepassing bij politieopleidingen.
3. Wij introduceren stopformulieren en body-cams bij de politie.
4. Wij brengen de politie weer bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken onder, er komt een sterkere rol van de lokale overheden bij het stellen van prioriteiten.
5. Gijzeling als middel wordt niet meer misbruikt door de overheid.
6. De burgemeester wordt gekozen door de Gemeenteraad, de Commissaris van de Koning door de Provinciale Staten.
7. Burgers worden beter beschermd tegen malafide bedrijven/individuen. Bewijslast voor vorderingen e.d. ligt bij eisende partij.
8. Iedereen heeft recht op een goed gefinancierde sociale advocatuur. Griffierechten gaan omlaag en wij voeren een strafvergoeding in bij grove opzettelijke nalatigheid van bedrijven.
9. De toegang van organisaties van publiek belang tot de rechter om maatschappelijke misstanden te bestrijden, wordt behouden. Maatschappelijke organisaties (ook waar afhankelijk van overheidssubsidies) mogen door de overheid niet worden geremd in de gang naar de rechter in het publieke belang.
10. Klokkenluiders die misstanden aan het licht brengen, worden veel beter beschermd.

11 Het Ministerie van Vrede & Veiligheid dient ter bevordering van preventie en handhaving vrede, wederopbouw en internationale rechtvaardigheid. Investeringen komen ten goede aan personeelskosten, oefenmateriaal en logistiek materiaal.
12 Een Europees defensie samenwerking wordt ondersteund vanuit bovenstaand Vrede & Veiligheidsprincipe.
13 Kernwapens worden in Nederland verboden; buiten Nederland streven wij naar een wereldwijd verbod.
14 Terrorisme en andere anti-democratische activiteiten worden kwalitatief en met goed gefinancierd speurwerk bestreden, niet met 'sleepnetten' die grote groepen burgers verdacht maken.
15 Informatiesleepnetten verdwijnen, ook uit het verkeer, parkeren en OV.
16 Er komt een Actieplan Integrale Aanpak Extreemrechts Geweld.
17 Nederland gaat afluisteren van burgers beperken tot het niveau van andere Westerse landen.

FOTO: ANJA MEULENBELT

‘Als kind in Indonesië, dat toen nog een kolonie was van Nederland, zat ik vanwege mijn witte huid jarenlang gevangen in een Japans kamp en werd daar als half-joodse ook nog apart gezet.
Racisme en antisemitisme, geweld, geheimhouding van je afkomst, dwang om te moeten kiezen waar je bij hoort, dat alles mag nooit meer voorkomen.’

ANNE-RUTH WERTHEIM
KANDIDAAT 17

HOOFDSTUK 12

DIGITALE GELIJKWAARDIGHEID

De maatschappelijke trend van de 21e eeuw is de digitalisering. Onze scholieren, werknemers en overheid zijn daarop onvoldoende voorbereid. Zo missen we kansen op welvaart en een gelijkwaardigere democratie. En lopen we risico's die we niet kunnen voorzien. BIJ1 kiest consequent voor digitale vrijheid.

1. Grondrechten gelden ook op het internet. Het briefgeheim in de Grondwet wordt uitgebreid tot een communicatiegeheim. Privacy is een Mensenrecht, ook op internet, communicatie middels encryptie dient daarom beschermd te worden en als dusdanig gewaarborgd te blijven.
2. De overheid zorgt veel beter voor de beveiliging van de persoonsgegevens van burgers.
3. Toegang tot internet is een basisrecht en wordt gezien als collectieve infrastructuur. Dus gratis landelijke dekking voor iedereen: 'Always online'.
4. Onze privacy-bescherming is zwak. De overheid houdt op haar burgers constant te volgen. Parkeergegevens worden niet misbruikt door de Rijksoverheid. Nummerbordgegevens worden gewist als er geen overtreding is begaan. Nummerbordfuiken worden verboden. De drempel voor cameratoezicht gaat omhoog en de bewaartermijn omlaag. Afluisteren van burgers wordt veel moeilijker.
5. De algemene ID-plicht wordt opgeheven, behalve in het openbaar vervoer en op de werkvloer.
6. Er komt een anonieme OV-chipkaart voor ouderen; OV voor kinderen tot 12 jaar en pensioengerechtigden wordt gratis. De reisgegevens van niet-anonieme chipkaartgebruikers worden alleen geanonimiseerd opgeslagen.

HOOFDSTUK 13

INTERNATIONALE GELIJKWAARDIGHEID

Het Nederlandse buitenlandse beleid houdt te weinig rekening met de Grondwettelijke plicht het internationale recht en de vrede te bevorderen. Ook heeft de Europese Unie een democratisch tekort dat de steun aan het Europese project ondermijnt. BIJ1 stelt hier een aanpak tegenover die consequent op gelijkwaardigheid, recht en vrede is gericht. Ontwikkelingshulp wordt weer ontwikkelingshulp en vindt plaats in het belang van de ontvanger. Het budget wordt gesplitst tussen hulp en ontwikkeling. Er komt een quotum voor gelden die daadwerkelijk in het ontvangende land worden uitgegeven.
De kosten van de opvang van vluchtelingen tellen niet meer mee in dat getal, noch de uitgaven die onder de internationale vrede en opbouw missies vallen. Wij maken een heldere keuzes voor kosten-effectieve projecten en modellen.

1. Slavernij, dwangarbeid, kinderarbeid en kinderprostitutie krijgen de aandacht die ze verdienen. Bij aantoonbare productie of producten die onder deze omstandigheden op de markt komen, volgt een verbod op invoer en verkoop.
2. Het Associatieverdrag met Israël wordt opgeschort zolang het structurele geweld tegen Palestijnen en de kolonisatie van de Westoever en Gaza voortduurt. Palestina wordt direct erkend.
3. Alle aspecten van internationaal beleid, zoals handelspolitiek, worden getoetst op hun gevolgen voor ontwikkelingslanden en bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelen.
4. Nederland bevordert wereldwijde ondertekening en ratificatie van het wapenhandelsverdrag en de verdragen tegen landmijnen en clusterbommen.
5. Nederland ijvert voor een wereldwijd verbod op de ontwikkeling en inzet van autonome bewapende robots die geweld gebruiken zonder menselijke tussenkomst.

‘In de afgelopen twintig jaar in het veld zag ik hoe ontwikkelingshulp is verworden tot handel, waarbij het doel het middel is geworden. Hulp en ontwikkeling moeten kosten-effectiever en enkel in het belang van de hulpvrager.’

BRIGITTE SINS
KANDIDAAT 3

HOOFDSTUK 14

GELIJKWAARDIGHEID IN GEBORGENHEID EN HUMANITEIT

Het beperken van immigratie heeft de laatste jaren hoog op de politieke agenda gestaan. Het verstoren van het leven van bepaalde groepen is beleid geworden, in een poging instroom te ‘ontmoedigen’. Het maatschappelijk en beleidsmatig ontmoedigingsbeleid werd als ‘dapper’ gezien. Hierdoor is leven onacceptabel moeilijk gemaakt voor vele mensen, waaronder vluchtelingen (in het bijzonder kinderen en gezinnen) en mensen met een buitenlandse partner of gezinsleden. BIJ1 kiest voor een radicale en veelomvattende normalisering van de situatie.

1 De Palermo Charter wordt de basisvisie van het beleid en vrij verkeer van personen wordt het uiteindelijke doel van migratiebeleid.
2 De inburgeringstoets wordt naturalisatie cursus. Er zijn geen eisen aan nieuwkomers waaraan een gemiddelde ingezetene niet kan voldoen. De privatisering van naturalisatie cursus aanbieders wordt teruggedraaid. Aanvragers krijgen twee jaar de tijd om de cursus af te ronden.
3 Vluchtelingen zonder strafblad komen nooit in de gevangenis.
4 De ouders van minderjarige Nederlandse kinderen mogen altijd in Nederland wonen.
5 De asielprocedure wordt versimpeld. De IND besluit binnen acht weken over een aanvraag. Gezinshereniging kan meteen in gang worden gezet indien aanvraag is goedgekeurd.
6 Vluchtelingen die vanwege genderidentiteit of seksuele geaardheid niet veilig kunnen terugkeren naar land van herkomst, mogen blijven.
7 Er komt kleinschalige opvang van vluchtelingen. Kinderen en gezinnen worden niet onnodig verhuisd tussen AZC’s.
8 Nederlanders mogen gewoon in Nederland wonen met hun partner.
9 De ‘Turkijedeal’ moet van tafel. Nederland gaat actief vluchtelingen redden in de Middellandse Zee en komt haar verplichtingen voor het herhuisvesten van vluchtelingen in Griekenland en Italië na.
10 BIJ1 streeft naar een intake van vluchtelingen in de eigen regio en bevordert veilig vluchten per vliegtuig met de introductie van een vluchtelingenvisum.

‘Het is altijd belangrijk naar de positie van vrouwen te kijken. Altijd. Neem vluchtelingen. Er zijn vrouwen die niet terug kunnen omdat ze alleenstaand zijn, en in hun land van herkomst geen woning en geen werk kunnen krijgen, en dan geen andere mogelijkheid hebben dan een gedwongen huwelijk of prostitutie.’

ANJA MEULENBELT
KANDIDAAT 20

HOOFDSTUK 15

GELIJKWAARDIG MET DE OVERZEESE KONINKRIJKSDELEN

De relatie tussen Nederland aan de ene kant en Caribisch Nederland (Bonaire, St. Eustatius en Saba) en de 3 autonome landen (Aruba, Curaçao en Sint Maarten) aan de andere kant is nog steeds te koloniaal. De leefomstandigheden, maar ook de humanitaire- en kinderrechten in Caribisch Nederland zijn slechter dan in Europees Nederland. Het nieuwe Koninkrijk voldoet niet aan de vereiste van de gelijkwaardigheid van alle burgers binnen het Koninkrijk. Nog steeds is er sprake van een 'democratisch gat' waarbij autonome landen bij beleidskeuzes, wet- en regelgeving die hen aangaan onvoldoende inspraak hebben. Ook voor Caribisch Nederland geldt dat zij veel meer betrokken moeten worden bij de besluitvorming daar waar het om beslissingen die substantieel van invloed zijn op de samenleving en haar bewoners. BIJ1 wil de overzeese Koninkrijksdelen meer een stem geven binnen het parlement. Hiervoor zal het Franse model gehanteerd worden, waarbij een aantal zetels gereserveerd worden voor de Koninkrijksdelen. Hiervoor zal de kieswet aangepast moeten worden.

1. De autonome overzeese landen binnen het Koninkrijk Onvoorwaardelijk vrij verkeer van personen binnen het Koninkrijk door een ongedeelde Nederlandse nationaliteit blijft recht overeind staan. Op geen enkele manier kunnen burgers van het Koninkrijk tussen de landen en landsdelen worden uitgezet.
2. Voor wat betreft het vervoer van goederen gaat de voorkeur nog uit naar de LGO-status. De UPG-status biedt deze eilanden meer voordelen op economisch gebied, echter is de hoge administratieve last er debet aan dat de landen huiverig zijn hiervoor. BIJ1 wil daarom dat mede gezien de schaalgrootte van deze overzeese landen dat oplossingen worden gezocht voor het reduceren van de hoge administratieve last.
3. Er zal vanuit het Statuut gewaakt worden over de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, de rechtszekerheid en de deugdelijkheid van het bestuur. Het waarborgen van de kinderrechten binnen het Koninkrijk wordt grote prioriteit.
4. Voor het zoveel mogelijk dichten van het democratisch gat wordt gestreefd naar een geschillenregeling die getoetst wordt door een onafhankelijk orgaan en waarvan het advies bindend is.

BIJ1

5. De autonomie binnen de overzeese landen binnen het Koninkrijk kan verder uitgebouwd en ontwikkeld worden door de parlementen het initiatiefrecht te verstrekken om wetsvoorstellen voor Rijkswetten die hen aangaan in te dienen.
6. De vijf Consensusrijkswetten ingevoerd per 10-10-10 hebben een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en versterking van de bestuurskracht van de autonome landen, maar nu is het tijd om deze af te gaan bouwen. Een opzegrecht moet daarom toegekend worden aan de autonome landen. Er wordt gestreefd om uiterlijk 2020 deze consensusrijkswetten op te heffen.

Caribisch Nederland (Het Caribische deel van Nederland)

Binnen Caribisch Nederland is er veel ontevredenheid over de huidige status. Deze huidige status staat op gespannen voet met het principe van Nederland als gedecentraliseerde eenheidsstaat.
BIJ1 staat voor het zelfbeschikkingsrecht en zal toe willen werken naar een definitieve status voor de verschillende eilanden dat een breed draagvlak heeft onder de bevolkingen. De toegenomen armoede en sentiment dat er geen rekening wordt gehouden met specifieke eigenschappen, cultuur, taal en schaalgrootte is een van grote zorg dit aangepakt zal worden.

1. Er zal meer ingezet worden op het respecteren van eigen taal, cultuur en tradities van de eilanden in beleid-, wet- en regelgeving.
2. Integratie en verankering van de status van de eilanden in de Grondwet kan alleen plaatsvinden nadat de inwoners door middel van een referendum zich hierover hebben kunnen uitspreken. Een differentiatieclausule hieromtrent in artikel 1 van onze Grondwet wordt met kracht verworpen.
3. Als onderdeel van het grondgebied van Nederland kunnen deze 3 eilanden geen eigen stem krijgen in het Parlement. De Tweede Kamer moet voor hun rechten opkomen. Daarom wil artikel 1 dat conform de wettelijk vastgestelde afspraken (zie artikel 154 en 209 WOLBES) er concrete inspraak komt voor eilandsbesturen en eilandbewoners.
4. De eilandsraden moeten mee kunnen beslissen in de voordracht en benoeming van de Rijksvertegenwoordiger. Daarnaast zal geëvalueerd worden of dit orgaan de beste oplossing is om een brug te vormen tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland. Voor de inwoners afkomstig van deze eilanden willen wij ons sterk maken voor een Caribische balie in Nederland met een: coördinerende, informatie-, bemiddelend, steunfunctie.

5 Onderzoek in 2015 van het onderzoeksbureau IdeeVersa laat zien dat de vrije uitkering te laag is. Inmiddels is deze verhoogd, maar is nog te laag voor alle wettelijke, onderhoud infrastructuur, integrale wijkaanpak en sociale taken zoals armoedebestrijding die de eilandsbesturen moeten uitvoeren.

6 Nog steeds liggen de sociale voorzieningen op de eilanden ver beneden wat in Nederland acceptabel is. De kinderbijslag, AOV, Onderstand en andere sociale uitkeringen, economische- en sociale rechten worden gelijkgetrokken aan die van Europees Nederland. Wij gaan ons hard maken dat huursubsidie voor sociale woningen eindelijke gerealiseerd wordt en dat het minimumloon verder verhoogd wordt. Het komen tot een bestaansminimum vindt BIJ1 een menselijk recht waaraan voldaan moet worden om effectief en efficiënt de armoede te bestrijden. Een sociaal fonds en de introductie van WMO zullen wij positief ondersteunen.

7 BIJ1 wil zich inzetten tot economische versterking, uitwisseling en behoud van cultuur en identiteit van de eilanden. Vanuit de eilanden gaat een roep uit naar meer lokale arbeidskrachten. In Nederland is er een groot potentieel van afgestudeerden die graag terug willen om de eilanden te ondersteunen, echter is er sprake van belemmeringen. BIJ1 wil dat er structureel een remigratieplan c.q. Traineeprogramma komt voor afgestudeerden en professionals afkomstig van Bonaire, St. Eustatius en Saba.

8 Het ingevoerde belastingsysteem van o.a. Algemene bestedingsbelasting en vastgoedbelasting zorgt ervoor dat het niet goed gesteld is met het investeringsklimaat op Caribisch Nederland. De belastingwetgeving moet daarom worden geëvalueerd en gekomen moet worden tot stimuleringsmaatregelen voor economische groet.

9 Goede lucht- en zeeverbindingen zijn van cruciaal belang voor de economische groei van de eilanden, maar ook de medische uitzendingen. BIJ1 wil dat er Nederland in haar verantwoordelijkheid betreffende deze eilanden een prominente rol gaat spelen om te komen tot betrouwbare en veilige luchtverbindingen in de regio en insulair.

‘Wil je met zijn allen een toekomstbestendige samenleving vormen, dan gaat het er niet alleen om dat anderen zich weten in te vechten, maar ook dat de dominante groep naar zichzelf kijkt: In hoeverre maken wij het mogelijk dat zij erbij horen?’

GLORIA WEKKER
KANDIDAAT 19

BIJ1.ORG

Coördinatie **Michael Blok, Sylvana Simons**
Eindredactie **Brigitte Sins**
Grafische vormgeving **BUROBRAAK**
Met dank aan **Lodewijk van der Peet**